

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи магістра Ткаченко Людмили Іванівни
на тему: Теоретичні та методичні основи
вивчення краєзнавчого компонента в шкільному курсі географії
(на прикладі Кіровоградської області)
Науковий керівник: к. геогр. н., доц. Гусєва Н. В.

Актуальність теми. Краєзнавчий компонент в шкільній програмі, відіграє важливу роль у вихованні громадянської свідомості та гідності серед учнів. Цей напрям сприяє знайомству з історією, культурою, географією та традиціями рідного краю. Вивчення історії та культури рідного краю сприяє розвитку патріотизму серед учнів. Знання та розуміння важливих подій та видатних постатей в історії свого регіону може заохочувати учнів до поваги та любові до своєї країни. Вивчення рідного краю включає в себе вивчення сучасних проблем та викликів регіону, що допомагає учням розуміти їхню громадянську відповідальність. Вони можуть вивчати ініціативи громадської участі та приймати активну участь у розв'язанні проблем свого краю. Вивчення свого регіону допомагає учням зберігати та вивчати традиції, мову, народні звичаї та різноманітні аспекти культурної спадщини свого народу. Це сприяє формуванню поваги до власної культури та культур інших народів.

Вивчення своєї області також включає роботу в групах, проекти та дослідження, що сприяють розвитку соціальної компетентності учнів. Вони навчаються співпрацювати, слухати інших та висловлювати свої ідеї. Краєзнавство може допомагати учням ліпше розуміти себе, свою ідентичність та місце в суспільстві. Це сприяє формуванню внутрішньої стійкості та розвитку позитивного самовизначення.

Загалом, краєзнавство в школі є важливим джерелом виховання гідних громадян, які розуміють і цінують свою культуру, історію та відчують відповідальність за майбутнє свого краю та країни.

Метою даної роботи є формування уявлення про краєзнавство як науку, аналіз теоретичних та методичних аспектів впровадження краєзнавчої роботи у шкільний курс географії, використовуючи Кіровоградську область як приклад.

Об'єктом дослідження є сама краєзнавча робота в шкільному курсі географії, а *предметом* є теоретико-методичні аспекти цієї роботи, розглянуті (на прикладі Кіровоградської області).

Для досягнення визначеної мети були сформульовані наступні завдання:

- розглянути визначення та теоретичні засади краєзнавства;
- визначити та проаналізувати різновиди краєзнавчої роботи в шкільному середовищі;
- провести аналіз практики використання матеріалів з краєзнавства в загальноосвітніх школах;
- надати краєзнавчу характеристику Кіровоградської області;

- визначити методичні аспекти впровадження краєзнавчих елементів у шкільний курс географії (на прикладі Кіровоградської області).

У процесі написання магістерської кваліфікаційної роботи було використано різноманітні загальновизнані *методи дослідження*, включаючи, але не обмежуючись аналізом і синтезом, математико-статистичним, індуктивним та дедуктивним, системним, графічним, картографічним, порівняльним, історичним та інші.

Дослідження базується на методологічних принципах, висвітлених у працях вчених, таких як В. Бенедюка, Л. Булави, В. Герасимчук, М. Задорожного, Л. Зеленської, С. Коберніка, Р. Коваленко, В. Корнєєвої, О. Корнєєва, М. Костриці, М. Криловця, І. Мельничука, Н. Мунічої, О. Надтоки, Т. Назаренко, В. Обозного, В. Пестушко, Б. Пічугіна, В. Серебря, П. Скавронського, А. Сиротенко, М. Топузова, О. Топузова, О. Г. Топчієва, Г. Уварової, Б. Чернова, П. Шищенко та інших.

Інформаційна основа дослідження була визначена за допомогою аналізу статистичних даних, які були надані Головним управлінням статистики у Кіровоградській області. Також проведено огляд літератури та періодичних видань, що містяться в Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Дослідження ґрунтується на інформації, яка міститься в літературних джерелах, періодичних виданнях та офіційних опублікованих статистичних даних.

Структура роботи: вступ, 3 розділи, висновки та список використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 73 сторінок. Список використаних джерел нараховує 50 позицій.

Ключові слова: краєзнавчий компонент, Кіровоградська область, географічно-краєзнавча характеристика області, методичні аспекти впровадження краєзнавчого принципу в шкільному курсі географії.